

Jaarverslag 2022

Datum 28 april 2023
Auteur Chris van 't Hof
Versie 1.0

Samenvatting	2
1. Het instituut	2
2. Ontwikkelingen per afdeling	4
2.1. Bestuur en Raad van Toezicht	4
2.2. Directie	4
2.3. Research	5
2.4. CSIRT	7
2.5. IT services	8
2.6. HRM	9
2.7. Communications	10
2.8. Governance, Risk & Compliance	11
3. Samenwerkingsverbanden	13
3.1. De cybersecurity sector	13
3.2. Dienstverleners	13
3.3. Sponsoren	13
3.4. Overheid	14
3.5. DIVD.family	14
Bijlage 1: onderzoeken 2022	15
Bijlage 2: DIVD in the media	15
Bijlage 3: DIVD op bijeenkomsten	19
Bijlage 4: jaarrekening	21

Samenvatting

DIVD is in 2022 flink gegroeid. Niet zozeer in aantallen vrijwilligers (van 80 naar 96), maar vooral in de hoeveel werk dat is verricht: van 24 naar 40 onderzoeken, van 98,757 naar 185,942 notificaties en van 0 naar 8 deeltijd betaalde krachten. Daarmee is ook de jaarlijkse omzet en de impact van en de erkenning voor het werk van DIVD dit jaar groter geworden.

1. Het instituut

DIVD heeft als missie het veiliger maken van de digitale wereld door het doen van onderzoek naar digitale kwetsbaarheden in informatiesystemen, gevonden digitale kwetsbaarheden melden bij betrokkenen en hulp bieden bij het oplossen ervan. In onze visie biedt DIVD vrijwilligers die bij willen dragen aan deze missie een omgeving waarbinnen zij hun werk kunnen verrichten, van elkaar kunnen leren en ondersteund worden door andere vrijwilligers, betaalde krachten en passende technologie. DIVD is een onafhankelijk instituut met een eigen Code of Conduct, verricht geen diensten in opdracht van derden, helpt ongevraagd en sluit daarbij niemand uit. DIVD is het Rode Kruis van het internet.

Hieruit volgt de strategie dat we zoveel mogelijk capabele experts aan ons binden en die ondersteunen vanuit de afdelingen Research en CSIRT. In de praktijk zijn er bij Research drie onderzoekslijnen: scannen en melden op bekende kwetsbaarheden (CVEs), onderzoek naar nieuwe kwetsbaarheden (Zero-days) en gelekte credentials (gebruikersnaam, wachtwoord combinaties of bronnen die gewoon open online staan). De bevindingen van Research worden gemeld naar potentiële slachtoffers van kwetsbaarheden via onze afdeling CSIRT. Dit gaat direct via mail en indirect via onze Trusted Information Sharing Partners van DIVD en binnen Nederland steeds meer via het Nederlandse Security Meldpunt. Dit is het kernproces waarin onze missie en visie samenkommen.

Dit kernproces wordt vervolgens ondersteund door de afdelingen IT services, HRM, Communications, Finance en Governance, Risk & Compliance. Die afdelingen groeien mee met de groei van het aantal vrijwilligers. Directeur en afdelingshoofden waren in 2022 deels betaalde functies omdat zij het werk oppakken dat door vrijwilligers blijft liggen en zij ook een zekere resultaatverplichting hebben.

Vanaf 1 januari 2022 waren er deels betaalde functies voor de directeur (0,4 fte), Head of Research (0,4 fte), Head of CSIRT (0,2 fte) en administratie (0,2 fte, uitbesteed aan LunaVia). In werkelijkheid lag het aantal gewerkte uren veel hoger, vandaar deels betaalde

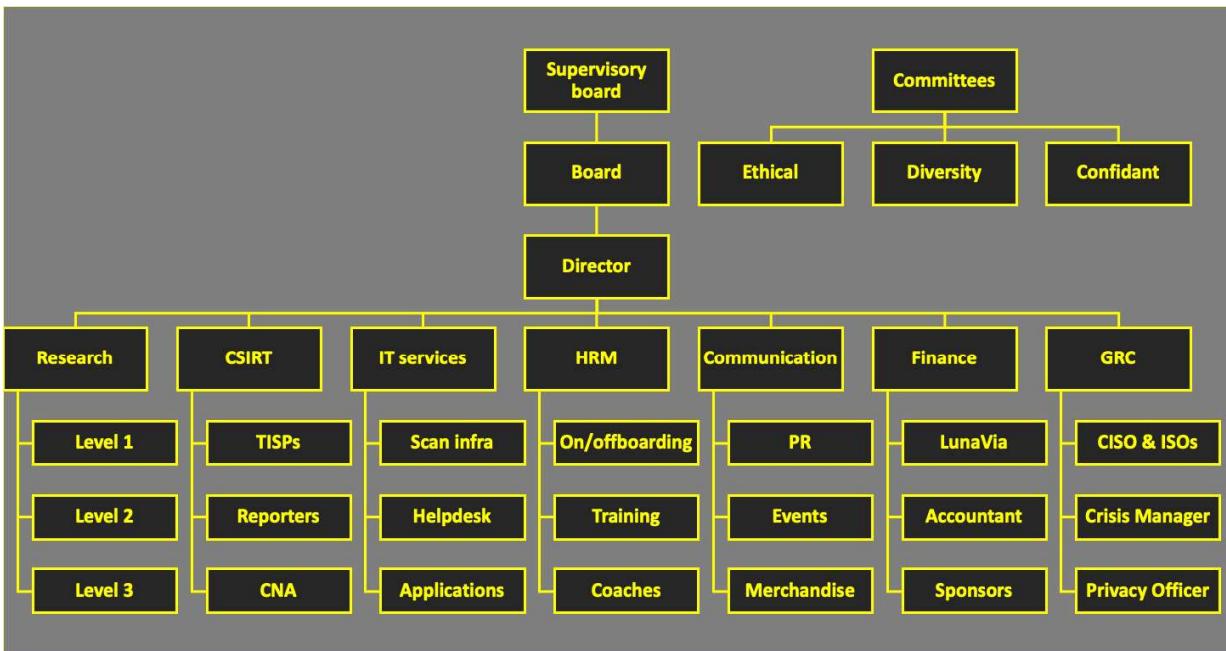
functies. Deze werden gefinancierd uit een subsidie van DTC. Vanaf 1 april waren er ook deels betaalde functies voor de afdelingshoofden HRM, Operations (ICT) en Communication. Elk 0,2 fte en een crisismanager voor 0,1 fte. Deze werden gefinancierd uit giften van twee filantropische fondsen: Adessium en Limelight.

Het kernproces bleef uitgevoerd worden door de vrijwilligers. Dit om de missie puur te houden. Zo werkt dat ook bij andere vrijwilligersorganisaties zoals het Rode Kruis, Bits of Freedom of de brandweer. Je wordt vrijwilliger om een maatschappelijk doel te dienen en voor je persoonlijke ontwikkeling.

Dat het onderzoek wordt verricht door vrijwilligers spreekt ook in ons voordeel in het geval iemand niet gediend is van het ongevraagd scannen en melden van kwetsbaarheden en aangifte doet van computervredebreuk of het schenden van de AVG. In diverse rechtszaken binnen de Nederlandse jurisprudentie is dit namelijk een belangrijk criterium geweest de gedaagde vrij te pleiten van strafvervolging. Daar is ook onze Code of Conduct op gebaseerd. Zodra een onderzoeker betaald wordt, kan discussie ontstaan over dat maatschappelijk belang, wat we hiermee voorkomen.

2. Ontwikkelingen per afdeling

DIVD is in 2022 gegroeid van 80 naar 96 mensen: 5 in het bestuur, 5 in de Raad van Toezicht, 1 directeur met 3 externen voor kantoorondersteuning, 38 bij Research, 11 bij CSIRT, 15 bij IT Services, 10 bij Governance Risk & Compliance, 2 bij Communicatie, 2 bij HRM en 3 in de ethische commissie. Die groei was lager dan verwacht (120) omdat er ook veel vrijwilligers tijdens het jaar afvielen, of gewoon niet op gang zijn gekomen. We zijn ook strenger geworden op passieve vrijwilligers. We hebben geprobeerd die actiever te betrekken en als ze na diverse verzoeken nog niet aan de slag zijn gegaan, hebben we ze gevraagd de organisatie te verlaten. Daarnaast zijn er ook vrijwilligers van DIVD overgestapt naar een van de andere stichtingen binnen DIVD.family.

2.1. Bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur van DIVD bestaat op 1 januari 2023 uit vijf personen: voorzitter, secretaris, penningmeester en twee algemeen bestuursleden. De bestuursleden zijn voor 5 jaar benoemd en kunnen tussentijds van functie wijzigen. RvT telt ook vijf leden. Op 26 september 2022 verliep de drie-jaarlijkse termijn van vier van de vijf leden. Die zijn op eigen verzoek allen herbenoemd, een vijfde lid dat begin 2022 was toegetreden heeft de rol van secretaris op zich genomen.

2.2. Directie

DIVD heeft sinds 1 januari 2022 een directeur: Chris van 't Hof. Hij geeft leiding aan het MT en rapporteert aan het bestuur. Hij leidt de wekelijkse MT-bijeenkomsten en wordt daarbij ondersteund door een directiesecretaris die de agenda opstelt en notuleert. De directeur gaat ook over de fondsenwerving en financiën en wordt hierin bijgestaan door een boekhouder met wie hij elke twee weken alle inkomsten en uitgaven doorneemt en dat elke vier weken doet met de penningmeester erbij, ter controle. Voor de jaarrekening heeft hij een controller en over 2022 volgt ook een accountantscontrole. Dit is ook verplicht vanwege de subsidies die DIVD ontvangt.

2.3. Research

De afdeling Research groeide van 30 naar 38 medewerkers met Victor Gevers vanaf 1 januari als Head of Research. In 2022 zijn 40 onderzoeken afgerond. vergeleken met de 24 in 2021 is dat een flinke groei groei, al moet daar wel bij gezegd worden dat onderzoeken onderling moeilijk te vergelijken zijn. Wel kan gesteld worden dat er per onderzoeker meer werk is verricht.

Onderzoeksresultaten

We onderscheiden drie onderzoekslijnen. De eerste is het scannen op bekend gemaakt kwetsbaarheden, de Common Vulnerabilities and Exposures, CVEs. De lijsten met IP-adressen waar een kwetsbaarheid is gevonden, wordt doorgestuurd naar CSIRT om die te melden. De tweede onderzoekslijn bestaat uit het vinden en melden van gelekte credentials (gebruikersnamen en wachtwoorden) en bronnen die open staan. De derde lijn is het onderzoek naar nieuwe kwetsbaarheden, oftewel Zero-days, om die te melden bij de vendors, erop te scannen en melden. In bijlage 1 staat een lijst van alle onderzoeken die in 2022 zijn verricht.

De onderzoekers

Binnen de afdeling Research is in 2022 intensiever ingezet op het goed begeleiden van nieuwe onderzoekers om meer onderzoek gedaan te krijgen en goede onderzoekers vast te houden. De een komt binnen met onderzoekervaring en wil leren scannen, de ander komt binnen met een eigen onderzoek dat wordt opgenomen in ons portfolio en opgeschaald met andere onderzoekers.

Onderzoekers die zich aanmelden ondergaan eerst een screening, ondertekenen vervolgens een vrijwilligersovereenkomst en daarmee de Code of Conduct. Voor dit level is minimaal een [Essential Security Certificaat](#) nodig van Certified Secure. Vervolgens starten ze met een praktijkopdracht. Als ze dit goed doorlopen hebben treden ze toe als Researcher level 1 en kunnen ze een case oppakken die zich al in het openbare domein bevindt, bijvoorbeeld data gelekt op social media. Hebben ze een eerste case goed afgesloten, kunnen ze zich aanmelden voor Research level 2, waar de meer spannende data wordt verwerkt: grote scans, maar ook gelekte credentials en Zero-days.

Voor Research level 2 is minimaal 15 jaar ervaring of een [OCSP](#) van Offensive Security of [CSC Security Specialist](#) van Certified Secure nodig. Daarnaast moet de onderzoeker op zijn minst een level 1 case geheel zelfstandig of een grotere level 1 case als case lead hebben gedraaid. Voor onderzoekers die korter een jaar level 1 zijn of redelijk

nieuw zijn in ons netwerk, vindt er ook een screening plaats die afgenoemt wordt door Head of Research.

Onderzoekers werken altijd in teams, onder leiding van een case lead, zodat ze hulp krijgen, maar ook gecontroleerd worden. Toegang tot data en onderzoeken is case based en wordt beheerd door de case lead. Ze kunnen dus alleen bij hun onderzoeken, niet bij alle. De resultaten van onderzoek bestaan in de regel uit een lijst IP-adressen waar een specifieke kwetsbaarheid is gevonden. Die gaat naar de afdeling CSIRT (Computer Security Incident Response Team) die de potentiële slachtoffers meldt dat ze kwetsbaar zijn, met advies over hoe dat op te lossen. De scans worden periodiek herhaald om de lijst te actualiseren.

2.4. CSIRT

De kwetsbaarheden die door de afdeling Research zijn gevonden, resulteerden bij de afdeling CSIRT in 185,942 notificaties. Dat is vergeleken met de 98,757 in 2021 bijna een verdubbeling. Daarnaast heeft CSIRT er nieuwe taken bij gekregen als CVE Numbering Authority en relatiebeheer met doordelers van onze meldingen. Bij aanvang van 2022 gingen we er vanuit dat de afdeling CSIRT in omvang zou meegroeien met research. Dat is niet gebeurt. Op 1 januari 2022 telde deze afdeling 13 medewerkers, op 1 januari 2023 slechts 11. Niettemin heeft deze afdeling goed gefunctioneerd en zijn er geen noemenswaardige vertragingen geweest in het meldproces. Dat kan gelegen zijn in het feit dat de vrijwilligers zich niet echt aan het onderscheid tussen de afdelingen houden en researchers ook regelmatig het meldingsproces op zich nemen. Maar het komt vooral ook doordat deze afdeling onder het nieuwe hoofd CSIRT Lennaert Oudshoorn de werkprocessen heeft geprofessionaliseerd.

Case management en verbeteren meldingen

In 2022 zijn veel processen bij CSIRT gestandaardiseerd en gedocumenteerd, waardoor overdracht van werk werd vergemakkelijkt.. Zo is er een toolkit ontwikkeld die helpt werkzaamheden die voor elke case herhaalt worden te automatiseren. Om meldingen op de juiste plek te krijgen zijn nationaal en internationaal verschillende initiatieven opgezet. Om maximaal gebruik te maken van deze kanalen nam de afdeling CSIRT ook een deel operationeel relatiebeheer op zich met partijen waar wij meldingen naar doorzetten. Voorbeelden hiervan zijn DTC, NCSC, Z-CERT en SURF. Met de komst van het Security

Meldpunt¹ in Nederland is het doordelen aan deze en andere partijen efficiënter verlopen en hadden onze meldingen meer impact omdat getroffenen die krijgen van een partij die ze al kennen.

Inwerken nieuwe CSIRT-ers

In 2022 is meerdere malen de CSIRT inwerk training gegeven. Deze training is verplicht voor alle CSIRT vrijwilligers en optioneel voor anderen. Deze training is inmiddels door 35 van de 52 mensen die hiervoor zijn aangemeld gevolgd.

Registratie CVEs

In 2022 is DIVD een CVE Numbering Authority geworden. We kunnen zelf nieuwe kwetsbaarheden registreren in het online Mitre overzicht van Common Vulnerabilities and Exposures. Deze taak is belegd bij het CSIRT en wordt uitgevoerd door het CNA-Administrators team. Om deze werkzaamheden uit te kunnen voeren is er een verplichte training, momenteel hebben drie CSIRT deelnemers deze training afgerond. In 2022 zijn in totaal 27 CVEs door DIVD geregistreerd, waarvan er 8 nog gereserveerd staan en niet gepubliceerd zijn.

2.5. IT services

De afdeling IT services is in 2022 gegroeid van 8 naar 15 vrijwilligers en wordt geleid door Head of IT services Casper Kuiper. De afdeling bestaat uit verschillende kennisgroepen namelijk Helpdesk, Linux, Networking, Virtualization, IAM, Automation, Crypto en Security. Elke kennisgroep heeft een eigen Team Lead. Die is vraagbaak voor de overige leden van de kennisgroep en verantwoordelijk voor het toewijzen van taken aan de teamleden. DIVD vrijwilligers kunnen lid zijn van meerdere kennisgroepen als de kennis van het individuele lid toereikend is.

Vooralsnog gebruikt DIVD voor de kantoorautomatisering (KA) voornamelijk SaaS diensten en krijgt DIVD steeds meer soft- en hardware in-kind van sponsoren. Maar ook dat moet gekoppeld en onderhouden worden. DIVD een eigen AS (50559) met eigen routers, firewalls, switches en servers. Deze omgeving wordt vooral gebruikt voor het scannen van

¹ Security Meldpunt is geen stichting die direct gelieerd is aan DIVD. Er zijn wel DIVD-ers bij aangesloten en er zit iemand van DIVD in het huidige bestuur.

het hele internet op kwetsbaarheden en het verwerken van de resultaten en heeft heel 2022 gefunctioneerd zonder enige noemenswaardige incidenten.

Onderdeel van IT-services is ook het development-team. Dat is uitgegroeid tot vijf mensen van diverse disciplines. Het doel van het development-team is onderzoek naar en ontwikkeling van software die de dagelijkse werkzaamheden van de verschillende DIVD-afdelingen kunnen ondersteunen. Het development-team heeft gedurende 2022 onder andere een bijdrage geleverd bij het uitzoeken van een geschikt ticketsysteem, software gemaakt om de zogenaamde security.txt-bestanden gestructureerd te kunnen lezen en om het website-register van de Rijksoverheid uit te kunnen lezen. In het laatste kwartaal zijn er stappen gezet om automatisering met betrekking tot het CSIRT te gaan ontwikkelen. Hierbij willen we een architectuur opzetten waardoor researchers gemakkelijker en sneller hun werk kunnen uitvoeren.

Het development-team werkt op basis van verzoeken vanuit de DIVD-organisatie. Hierbij valt te denken aan verzoeken voor kleine stukjes software die de dagelijkse werkzaamheden kunnen ondersteunen. Mochten er afdelingen binnen de DIVD zijn die dat nodig hebben, dan kunnen ze zich melden in het #development-kanaal in Slack, of een ticket aanmaken via de Helpdesk. Het development-team houdt dan, gegeven de bezetting en vrijwillige basis, contact met de afdeling over de haalbaarheid van het verzoek en de verdere voortgang.

2.6. HRM

DIVD is in 1 april 2022 gestart met een HRM afdeling die zorg draagt voor het onboarden van nieuwe vrijwilligers, bijeenbrengen van vraag- en aanbod in trainingen en persoonlijk welzijn. Door personele onderbezetting zijn die taken onvoldoende ingevuld. In feite betrof het een enkel afdelingshoofd, Jan Los, die hier en daar werd bijgestaan door een wisselende groep vrijwilligers en afdelingshoofden. De coaching structuur, met POP gesprekken werkt niet bij alle vrijwilligers goed en training werd redelijk ad hoc ingevuld op eigen initiatief van de vrijwilligers. De afdeling is er wel in geslaagd een HRM systeem op te zetten waardoor afdelingshoofden een veel beter overzicht hebben van de organisatie.

Mede daardoor is ook het onboardingsproces bij DIVD verbeterd. Aspirant vrijwilligers melden zich veelal zelf aan via een bekende DIVD-er of reageren op een oproep op divd.nl. Vervolgens wordt een Trello kaart voor hen aangemaakt en melden zich daar

DIVD-ers die het sollicitatiegesprek willen voeren. Bij geschiktheid volgt de screening, wordt een vrijwilligersovereenkomst getekend, start de begeleiding binnen de afdeling en stelt de nieuwkomer zich voor op Slack en tijdens de vergadering en krijgen ze het DIVD Handboek met tips om aan de slag te gaan. Het afdelingshoofd is in principe ook begeleider, maar het kan zijn dat een nieuwe DIVD-er na onboarding toch naar een andere afdeling gaat.

DIVD heeft inmiddels ook een samenwerkingsverband met de Security Academy. Enkele DIVD-ers hebben daar de trainingen Certified Information Security Manager en Certified Information Systems Auditor gedaan.

Nieuw dit jaar was de vrijwilligers tevredenheidssenquête die in januari 2023 werd gehouden over het jaar 2022. Voor een zeer ruime meerderheid van de vrijwilligers zijn de organisatiedoelen duidelijk, weten ze bij wie ze terecht kunnen voor hulp, zijn de meetings goed, waarderen ze het MT en bestuur en zijn ze bereid kunnen kennis en vaardigheden aan anderen over te dragen. De onboarding werd door de meesten ervaren als ‘neutraal’ en het inwerken voor verbetering vatbaar.

Wat de vrijwilligers vooral bindt aan DIVD is dat ze samen met gelijkgestemden onze missie vervullen: het internet veiliger kunnen maken. Op de vraag “Kun je jezelf zijn zonder dat je je veroordeeld voelt?” antwoordde iedereen ‘ja’. Daar waar de vrijwilligers verbeterpunten zien stemmen die grotendeels overeen met wat het management zelf ziet: organisatie van de team meetings, samenwerking tussen de teams, en de onboarding en het inwerken nieuwe vrijwilligers.

2.7. Communications

DIVD is 16 februari 2022 gestart met de afdeling Communications, onder leiding van Hoofd Communicatie Lucinda Sterk. Zij heeft de volgende taken opgepakt: verbetering van uitingen via website, mailings en persberichten, Social Media, afstemming van perscontacten, interne communicatie (intranet, Slack, Trello), merchandise, huisstijl en gedeeld relatiebeheer met partners en sponsoren. Daarnaast nam ze ook deel in crisisteamen in geval van een incident of groot onderzoek. Eind 2022 is er een communicatieprofessional bijgekomen die het hoofd bijstaat als vrijwilliger.

Onderzoeken worden in de regel afgesloten met een rapport. De afgelopen jaren wist de media DIVD te vinden bij spraakmakende onderzoeken. De afdeling communicatie is daarom meer meegenomen in de eindfase van een rapport zodat een communicatieplan kan worden gemaakt samen met de Case Lead. In geval van media-optredens voert in de regel

de case lead het woord. Dat was zo en zal zo blijven. Bij vragen over het instituut DIVD voerde de directeur of voorzitter het woord. In de bijlage een lijst met vermeldingen van DIVD in de media.

DIVD-ers zijn ook steeds meer te zien als spreker op security evenementen. In de bijlage een lijst hiervan. In 2022 hadden we ook ons eigen evenement: Hack Talk, voor zowel DIVDers als het bredere publiek. Na drie afleveringen moesten we echter constateren dat een publieksevent te veel druk legt op de organisatie. Maar de behoefte om elkaar af en toe fysiek te ontmoeten blijft. Eind 2022 is DIVD zich daarom meer gaan richten op bijeenkomsten voor eigen mensen, zoals meet-ups in de regio.

Wie zich aansluit bij DIVD krijgt een DIVD T-shirt. Zijn ze een jaar aan de slag, dan krijgen ze een hoodie. Die zijn dus alleen voor actieve vrijwilligers, niet voor de verkoop of andere relaties en geven daarmee een zekere exclusiviteit en herkenbaarheid. Gezien de groei van DIVD kon dat niet meer handmatig. We hebben daarom nu een helpdesk om verzoeken af te handelen.

In het jaar 2022 is een begin gemaakt met een nieuwe huisstijl. Hiervoor zijn templates ontwikkeld voor powerpointpresentaties en worddocumenten.

2.8. Governance, Risk & Compliance

In 2022 is ook de afdeling Governance, Risk & Compliance (GRC) opgericht. Die controleert DIVD op interne processen op risico's en het voldoen aan wet- en regelgeving en valt direct onder de directeur. Gezien de aard van ons werk ligt de nadruk vooral op informatiebeveiliging. In 2022 is deze afdeling gegroeid van een CISO en Privacy Officer naar een met vijf Security Officers. DIVD heeft ook een Functionaris Gegevensverwerking die eind 2022 is aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Die functie wordt dus in 2023 operationeel en nader ingevuld.

Het Security Office is in 2022 begonnen met assetmanagement en de invoering van een Information Security Management System (ISMS). De basis hiervan zijn de eisen zoals vastgesteld in de ISO 27001 norm. Hoewel we streven onze implementatie te laten voldoen aan deze eisen is het behalen van de certificering niet een doel op zich. De norm wordt voornamelijk gebruikt als handvat en de onderdelen die het meest belangrijk zijn vanuit risicoperspectief zullen als eerste worden opgepakt.

In 2022 is ook een crisismanager aangesteld die acteert bij de meer controversiële cases, als DIVD zelf in gevaar is en de directeur en de afdeling GRC zal bijstaan in het opstellen van een risk assessment en business continuity plan. Ook hebben we diverse verzekeringen afgesloten om ons in te dekken tegen risico's. DIVD heeft commissies die onafhankelijk en naar eigen inzicht acteren op verschillende niveau's van deze governance structuur.

Voor de Privacy Officer en FG is het bijzondere aan DIVD dat wij door ongevraagd scannen en melden in sommige gevallen ook persoonsgegevens verwerken zonder toestemming. Dat is ook praktisch onmogelijk: pas wanneer iemand kwetsbaar blijkt, zien wij wie dat is. Al in 2021 hebben we Privacy Management Partners hiervoor een Liability Impact Assessment laten doen. Die kwam er in het kort op neer dat we vanuit 'slachtoffernotificatie' best een persoonsgegeven als een mailadres mogen verwerken zonder toestemming, omdat we met onze notificaties een grote privacyschending kunnen voorkomen. Wat we wel kunnen doen voor de ontvangers is hen verwijzen naar onze Code of Conduct en Privacy Statement.

Waar DIVD wel privacy beleid moet voeren als elke andere organisatie is onze medewerkers en partners met wie we samenwerken. Door personele wisselingen is het privacybeleid van DIVD nog niet echt van de grond gekomen. In 2022 is een DPIA en een Privacy Statement opgeleverd, maar die moeten in 2023 nog verder uitgewerkt worden.

Het voornaamste risico voor DIVD is een CVD die niet goed verloopt, gevolgd door een rechtszaak, schadeclaim en reputatie verlies. Hierop wordt al sinds de oprichting van DIVD op gestuurd middels begeleiding van onderzoekers en handhaven van een Code of Conduct. Nieuw is onze bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering, met cyberdekking, waardoor we ook voor dit risico verzekerd zijn.

Daarnaast zijn er steeds meer bekende en ook onbekende risico's die door DIVD gemanaged moeten worden. Zo zijn er naast informatieveiligingsrisico's door de groei van onze organisatie ook steeds meer financiële, juridische en personeelsrisico's. Eind 2022 is een eerste opzet gemaakt van een risico matrix, met daarin een lijst van 20 risico's, scenario's, verantwoordelijken, maatregelen om risico's tegen te gaan en ze te mitigeren. De maatregelen worden zo opgesteld dat zij niet alleen effect hebben op de herkende risico's, maar ook bruikbaar zijn om de ons onbekende risico's te voorkomen, dan wel te mitigeren. Deze matrix delen wij los van dit jaarplan en zal in 2023 elk kwartaal geactualiseerd worden.

Naast deze controlerende lijnfuncties, heeft DIVD ook commissies die onafhankelijk en naar eigen inzicht acteren op verschillende niveau's van deze governance structuur. In 2022 is

een Ethische Commissie ingesteld van drie personen die gevraagd en ongevraagd cases toetsen op de DIVD Code of Conduct en, daar waar nodig ook de Code of Conduct actualiseert. Gezien de groei van het aantal cases en verbreding van onze onderzoeks scope, zal deze commissie nog meer betrokken moeten worden bij lopend onderzoek.

DIVD heeft sinds 2022 een vertrouwenspersoon waar DIVDers terecht kunnen met klachten of misstanden ten aanzien anderen binnen de organisatie. Voor 2022 stonden een diversiteitscommissie, die waakt over de samenstelling van ons personeels- en vrijwilligersbestand en een kascommissie die de jaarrekening en toewijzing betalingen controleert in de planning, maar zijn niet gerealiseerd.

3. Samenwerkingsverbanden

DIVD is inmiddels goed ingebed in de cybersecurity wereld via de werkgevers van onze vrijwilligers, de zusterorganisaties in DIVD.family en onze sponsoren.

3.1. De cybersecurity sector

De meeste van onze vrijwilligers hebben een baan in cybersecurity. In de regel zijn hun werkgevers trots dat ook hun mensen bijdragen aan een veiliger internet, begrijpen ze dat zij zich bij DIVD verder kunnen ontwikkelen en wordt actief kennis gedeeld. Daar waar gewenst, kan die werkgever ook een samenwerkingsovereenkomst krijgen van DIVD, waarin is vastgelegd wanneer en wat de persoon doet voor DIVD of de werkgever. Bijzondere vermelding verdient Schuberg Phillis, die DIVD niet alleen bijstaat met menskracht, maar ook een datacenter waar onze scaninfrastructuur is gehuisvest. Verder zijn er steeds meer cybersecurity bedrijven zoals Fox-IT en Hadrian waarmee DIVD ook samen optrekt in onderzoeken.

3.2. Dienstverleners

DIVD creëert geen dienstverbanden, maar koopt wel diensten in van ZZP'ers en bedrijven. De directeur en de afdelingshoofden van Research, CSIRT, IT service, HRM en Communications kregen in 2022 een overeenkomst van opdracht, variërend van 1 tot 2 dagen per week betaald, terwijl zij allen minstens het dubbele aantal uren maakten. LunaVia heeft DIVD diensten verleend op het gebied van boekhouding, HRM coaching, directie adviseur en

project ondersteuning. LinProfs steunde DIVD met extra uren op de bouw en het onderhoud van onze scaninfrastructuur. Schouten Zekerheid verzorgde onze verzekeringen, zonder hier provisie over te rekenen. En A2B internet zorgt ervoor dat ons AS aangemeld blijft bij RIPE en functioneert.

3.3. Sponsoren

DTC heeft DIVD voor 2022 subsidie verleend om de functies van directeur, Head of Research, Head of CSIRT deels te betalen en LunaVia onze boekhouding te laten doen. Sinds 1 april 2022 wordt DIVD gesteund door twee filantropische fondsen: Limelight en Adessium, waar de andere afdelingshoofden uit betaald werden. Naast financiële steun (zie begroting) hielpen deze fondsen DIVD in 2022 ook met haar professionalisering en ontwikkeling. BIT sponsored DIVD door gratis mailservices ter beschikking te stellen en VMware door een bijdrage aan onze scan infrastructuur. ESET steunt DIVD met jaarlijkse corefunding van 10.000,- euro. Tot slot kwamen er veel kleine incidentele schenkingen binnen via onze sponsorpagina en ontvangt DIVD veel software licenties in-kind.

3.4. Overheid

In de Nederlandse Cybersecurity Strategie wordt het belang van helpende hackers explicet genoemd. Samenwerking vanuit de overheid met organisaties als DIVD wordt van daaruit steeds meer ondersteund. Zo is in Kamerdebatten over het samengaan van NCSC, DTC en DSP CSIRT in een NL-CERT al gesteld dat samenwerking met DIVD daarbij belangrijk is. Een Kamermotie voor financiële steun voor DIVD werd aangenomen met 128 stemmen voor. De Minister van Justitie en Veiligheid moet daar voor de zomer van 2023 een reactie op geven. Hoe dat concreet uitpakt, is nog moeilijk in te schatten.

De partijen die samen Het Landelijk Dekkend Stelsel vormen werken per case wel eens samen met DIVD en zouden idealiter via het Nederlandse Security Meldpunt onze meldingen moeten doorzetten. Dat verloopt vooralsnog stroef omdat weinigen van hun de IP adressen willen geven aan wie zij kunnen en mogen doordelen. Vooralsnog gaan de meeste meldingen via de ‘abuse-route’, oftewel clean networks van NBIP, waardoor sommige partijen een melding ontvangen via hun ISP.

Ook is veel gesproken met NCSC en andere betrokkenen over Cyclotron, de eventuele opvolger van het LDS. Vooralsnog gaat dat alleen over het delen van dreigingsinformatie (‘er

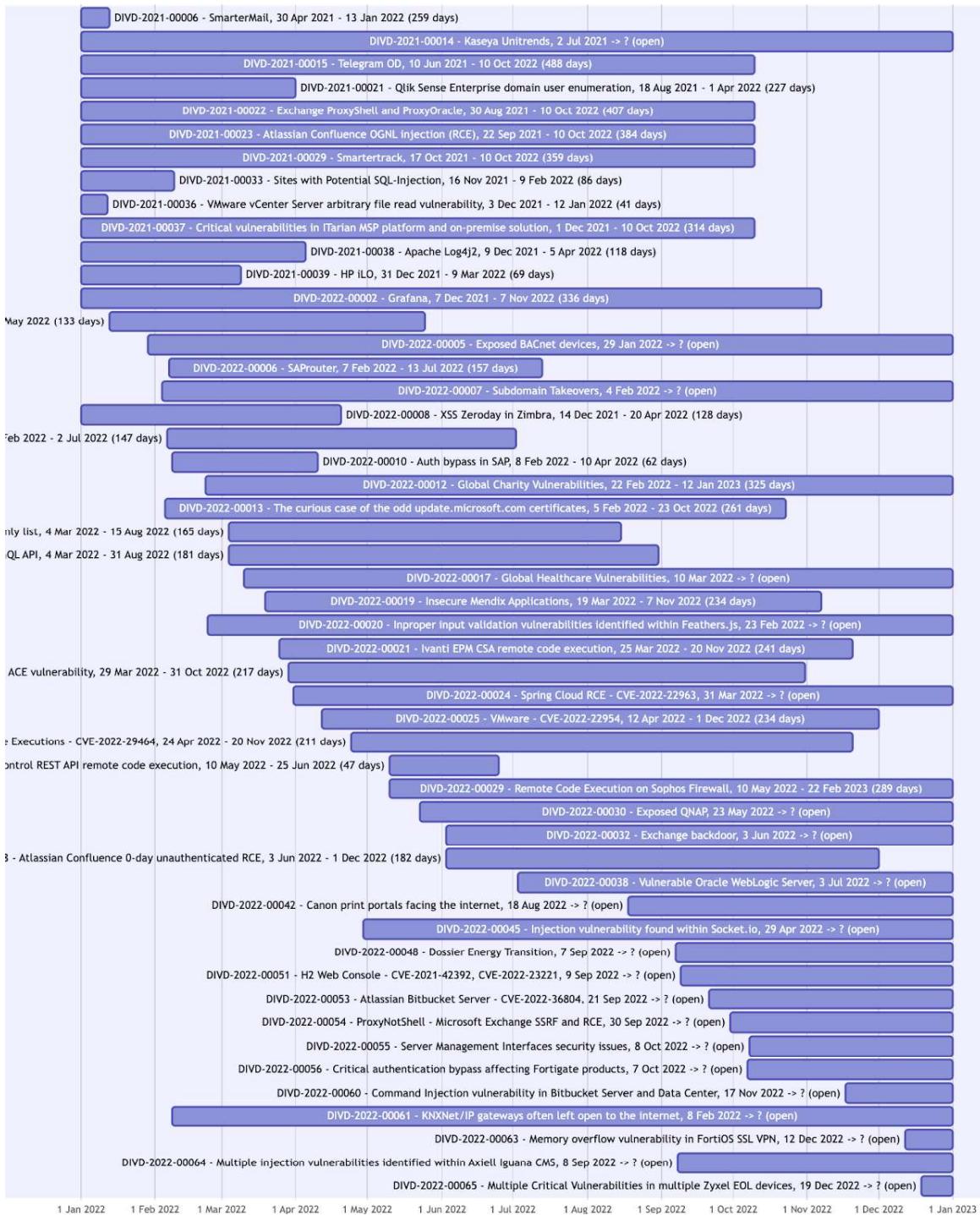
is een lek in deze software') en niet over doelwit notificaties ('jij, op dit IP adres bent kwetsbaar voor dit lek') en slachtoffer notificatie ('jij bent gehackt'), waardoor dit voor DIVD niet interessant is. Niettemin is de relatie met betrokkenen als NCSC en DTC goed en zullen we in gesprek blijven met deze partijen en per case kijken wat wel of niet gedeeld kan worden. De partijen die deze informatie willen doordelen, kunnen zich aansluiten bij het Nederlandse Security Meldpunt

3.5. DIVD.family

In 2022 zijn stichtingen opgericht waarin taken worden opgepakt die voorheen bij DIVD lagen: DIVD.academy gaat jonge en andere startende hackers opleiden, CSIRT.global gaat een internationaal netwerk opbouwen om doelwitnotificaties te delen, het Nederlands Security Meldpunt doet dat binnen Nederland, het DIVD.fund gaat fondsen werven en projecten financieren die niet binnen het DIVD uitgevoerd kunnen worden en DIVD.charity helpt hackers in financiële moeilijke situaties. Hiermee dragen we de werklast en risico's die bij deze taakuitvoering horen over aan andere entiteiten en kan DIVD zich meer focussen op onze missie.

In 2022 zijn al deze stichtingen zelfstandige juridische entiteiten geworden, met hun eigen begroting en eigen IT omgeving. Samenwerking met deze stichtingen wordt bevorderd doordat daar ook DIVDers werkzaamheden kunnen uitvoeren. Om belangenverstrengeling en conflicten over aansprakelijkheden te voorkomen, wordt door directie en bestuur toegezien op mogelijke rolconflicten. Voor verdere uitwerking van de verschillende stichtingen zie het document DIVD.family.

Bijlage 1: onderzoeken 2022

Bijlage 2: DIVD in the media

Datum	Bron	titel
10-1-2022	FD	Overheid weet klein bedrijf nu wel te vinden in strijd tegen hackers.
11-1-2022	FD	Nederlandse hackersgroep wil uitgroeien tot wereldwijde beschermer van het internet
11-1-2022	enterprise times	Huntress donates \$100,000 to DIVD Bug Bounty Program
12-1-2022	Tweakers	DIVD krijgt 88.000 euro voor opzetten van bugbountyprogramma
12-1-2022	security.nl	DIVD ontvangt 100.000 dollar voor verdere groei en bugbountyprogramma
12-1-2022	VPNGids	DIVD ontvangt donatie van 100.000 dollar
12-1-2022	Beveiligingsnieuws	Nederlandse hackersgroep gaat wereldwijd internet beschermen
12-1-2022	Fuentitech	Dutch cyber volunteers receive significant funding
12-1-2022	computerweekly	Dutch cyber volunteers receive major funding boost
12-1-2022	agconnect	Ransomware omarmt Log4j-gat voor VM-gijzeling
13-1-2022	theresister	Volunteer Dutch flaw finders bag \$100k to forward national bug bounty goal
2-2-2022	Huntress	Leaving the Silo: MSP Vendors Give Back
8-2-2022	Cybersecurityraad	Veilig internet en veilige samenleving via Nederlandse stijl
9-2-2022	ComputerWeekly	How Dutch hackers are working to make the internet safe
18-2-2022	security.nl	Nederlandse onderzoekers scannen 35.000 goede doelen op kwetsbaarheden
23-3-2022	computable	DIVD onderzoekt onveilige Mendix-applicaties
31-3-2022	FD	Opnieuw beveiligingslek in veelgebruikte software
1-4-2022	Beveiligingswereld	Op 15 april nieuw: DIVD Café
1-4-2022	CRN australia	Kaseya taps Macquarie to host cloud apps
4-4-2022	govinfosecurity	Ransomware files episode 6

4-4-2022	agconnect	Serieuze ontwerpfout en achterstallig onderhoud bij Kaseya
26-5-2022	Security.nl	10.000 QNAP eigenaren gewaarschuwd
1-6-2022	Beveiligingswereld	Hoe zorgt het DIVD voor cyberveilige organisaties?
1-6-2022	BNR digitaal	Over CSIRT Global
6-6-2022	Computable	Confluence-gebruikers gealarmeerd voor kwetsbaarheid
5-7-2022	NU.nl	Dit verdient een cybersecurityspecialist
21-7-2022	Security.nl	NCSC ook CVE partij
24-7-2022	Be.Hardware.info	Het wachtwoord van tienduizenden omvormers voor zonnepanelen in Nederland stond jarenlang online
24-7-2022	FTM	Hacker ontdekt lek in zonnepanelen
24-7-2022	world.today-news	Hacker was able to sabotage tens of thousands of solar panels by lying around with password
24-7-2022	RTL4	(Opening 19:30 journaal)
24-7-2022	RTL4	Hacker kon tienduizenden zonnepanelen saboteren door rondslingerend wachtwoord
25-7-2022	Malwaretips	Solarman backend administrator account/password leaked
25-7-2022	VPNGids	Tienduizenden zonnepanelen kwetsbaar door rondslingerend wachtwoord
25-7-2022	Emerce	DIVD legt kwetsbaarheden in zonnepanelen en omvormers bloot
25-7-2022	Gemeente Maassluis	Kan China ons stroomnet platleggen?
25-7-2022	BNR radio	Ik maak me zorgen om cyberveiligheid in de energietransitie
25-7-2022	trlmobile.com	Hacker kon software van zonnepanelen met omvormers Chinese Solarman aanpassen
25-7-2022	A51.nl	(verwijzing naar FTM artikel)
25-7-2022	DutchITchannel	Nederlandse hacker krijgt toegang tot tienduizenden zonnepanelen
25-7-2022	Netherlands.posten.com	Hacker was able to modify software of solar panels with inverters Chinese Solarman
25-7-2022	Tweakers	Hacker kon software van zonnepanelen met omvormers Chinese Solarman aanpassen

25-7-2022	Security.nl	Miljoen omvormers zonnepanelen via gelekt wachtwoord kwetsbaar voor sabotage
25-7-2022	Techpulse.be	Hacker: miljoen zonnepanelen te saboteren via Solarman-software
25-7-2022	Radio1	Nederlandse elektriciteitsnetwerk zeer kwetsbaar voor Chinese sabotage via zonnepanelen
26-7-2022	Databreaches	Responsible disclosure: DIVD describes a “long and windy road” notifying a Chinese firm
26-7-2022	cybercrimeinfo.nl	Het verhaal achter ‘Tienduizenden zonnepanelen kwetsbaar’
26-7-2022	Computable	Ethische hackersorganisatie DIVD gaat internationaal
27-7-2022	informatiebeveiliging.nl	Omvormers zonnepanelen kwetsbaar door gelekt super-adminwachtwoord
28-7-2022	be.hardware.info	Kan China ons electriciteitsnetwerk hacken via zonnepanelen?
3-8-2022	AGConnect	Een cyberaanval in het nieuws: een stappenplan voor elke ict-manager
9-8-2022	Computable	Let op! Er zijn 3200 hackers op de camping
10-8-2022	Solar Magazine	Onderzoekers ‘hacken’ 42.000 Nederlandse installaties met zonnepanelen
10-8-2022	X-BOX	Onderzoekers ‘hacken’ 42.000 Nederlandse installaties met zonnepanelen
1-9-2022	Executive people	KPN Security maakt programma NL-Secure bekend
1-9-2022	Channel Connect	KPN Security maakt programma NL-Secure bekend
4-9-2022	Security.nl	Agentschap Telecom onderzoekt cybersecurity omvormers zonnepanelen
4-9-2022	Tweakers	Agentschap Telecom start onderzoek naar cybersecurity omvormers zonnepanelen
5-9-2022	Solar Magazine	Nieuw onderzoek Agentschap Telecom naar hacken omvormers zonnepanelen
6-9-2022	PV magazine	Niederländische Agentur untersucht Cybersicherheit von Photovoltaik-Wechselrichtern nach Hackerangriff
15-9-2022	OWASP	OWASP lecture - The Red Cross of the Internet

26-9-2022	Tweede Kamer	De vaste commissie voor Digitale Zaken over Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen
30-9-2022	FD	Nieuw beveiligingsprobleem in veelgebruikt e-mailsysteem van Microsoft.

Bijlage 3: DIVD op bijeenkomsten

Datum	Waar	Titel	Wie
15-04-2022	Worm Rotterdam	Hack Talk 20: Cyberoorlog	div
14-06-2022	Overheidsbrede Cyberwebinars	Hoe DIVD het hele internet scant op kwetsbaarheden	Chris, Tom, Frank
15-07-2022	Worm Rotterdam	Hack Talk 21: Going Global	div
24-07-2022	MCH2022	IOT: International Outage Technology (Disclosure of DIVD-2022-00009)	Frank
25-07-2022	MCH2022	Scanning and reporting vulnerabilities for the whole IPv4 space. How the Dutch Institute for Vulnerability Disclosure scales up Coordinated Vulnerability Disclosure	Chris, Astrid, Frank, Lennaert
16-09-2022	Worm Rotterdam	Hack Talk 22: The End	div
11-10-2022	PvIB	PvIB meets DIVD	Chris, Shairesh en Max
12-10-2022	Rabobank Security Days	How DIVD hacks and saves the internet	Chris
18-10-2022	OneConference	KaseyaVSA and what DIVD did to prevent the abuse of seven zero-days	Chris, Frank en Lennaert
24-11-2022	Heliview Cyber Security Experience	Hoe DIVD de wereld, en ook uw organisatie hackt en veiliger maakt	Chris
06-12-2022	University Leiden	How we hack the world and get away with it	Chris

Bijlage 4: jaarrekening

**Dutch Institute for
Vulnerability
Disclosure**

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2022

INHOUDSOPGAVE

Financieel Jaarverslag

1	Directie/Bestuursverslag	2
---	--------------------------	---

Jaarrekening 2022

2	Balans per 31 december 2022	5
3	Staat van baten en lasten over 2022	6
4	Toelichting algemeen	7-8
5	Specificatie van posten van de balans	9
6	Specificatie van posten van de staat van baten en lasten	11
7	Overige toelichting	13

Overige gegevens

8	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	14
---	---	----

1. DIRECTIE-/BESTUURSVERSLAG 2022

De Rechtspersoon

De Dutch Institute for vulnerability Disclosure (DIVD) is gevestigd te Den Haag. De Stichting is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 75957345. De adresgegevens van de Stichting luiden:

Maanweg 174
2516 AB Den Haag
e-mail: question@divd.nl
internet: www.divd.nl

Missie

DIVD streeft ernaar de digitale wereld veiliger te maken door kwetsbaarheden te vinden in digitale systemen en deze te melden aan de mensen die ze kunnen repareren. DIVD heeft een wereldwijd bereik, maar doet het op zijn Hollands: open, eerlijk, samenwerkend en gratis.

Raad van Toezicht

Om de digitale wereld veiliger te maken en behulpzame hackers een solide platform te bieden, is er een Raad van Toezicht geïnstalleerd. Elk bestuurslid vertegenwoordigt een sector die DIVD probeert mee te krijgen in het bereiken van onze doelen, namelijk: rechtshandhaving, inlichtingendiensten, cyberbeveiligingsbedrijven, de academische wereld en hackers. De Raad van toezicht bestaat uit:

- Mevrouw C. Stekelenburg
- De heer H. Bos
- De heer L. van Zwieten
- Mevrouw P. Oldengarm
- De heer R. Prins

Het bestuur bestaat uit:

- Mevrouw A. Oosenburg, voorzitter sinds 21-7-2022
- De heer M.J. Kuivenhoven, secretaris sinds 1-12-2022
- De heer S. S. R. W. Algoe, penningmeester sinds 1-3-2022
- De heer J.H. HendrickSEN, sinds 1-12-2022
- Mevrouw E. Petridou, sinds 1-12-2022

De dagelijkse leiding is ín handen van de heer C. van 't Hof in functie als directeur.

Activiteiten 2022

DIVD is een non-profit organisatie met een ANBI status, gerund door vrijwilligers en organisaties met wie er kennis wordt gedeeld of waarvan er financiële ondersteuning is. Alle activiteiten zijn in het algemeen belang en werkzaamheden worden door de vrijwilligers belangeloos verricht.

Een overzicht van de activiteiten en gerapporteerde meldingen is terug te vinden op de website van DIVD (divd.nl/reports voor eindrapportages en <https://csirt.divd.nl/> voor lopend onderzoek).

In 2022 heeft DIVD 40 onderzoeken verricht en 185.942 potentiële slachtoffers notificaties verstuurd.

We zijn ons ervan bewust dat we opereren aan de rand van wat wettelijk is toegestaan, dus hanteren we deze drie criteria die vaak worden gebruikt in rechtszaken over openbaarmaking van kwetsbaarheden:

- Maatschappelijke behoefte: we doen aan openbaarmaking van kwetsbaarheden om online schade aan zoveel mogelijk internetgebruikers te voorkomen en dienen geen bepaalde financiële, politieke of individuele belangen.
- Proportionaliteitsbeginsel: wij voorzien in deze behoefte met passende middelen. Ons onderzoek moet de integriteit en beschikbaarheid van online systemen vergroten en niet verminderen.
- Subsidiariteitsbeginsel: als er meerdere middelen beschikbaar zijn om aan de behoefte te voldoen, kiezen we degene die de minste impact heeft.

Wij analyseren online bedreigingen, geen bedreigingsactoren. Wij zijn onderzoekers en dienen niet de behoeften van overheden of wetshandhavers.

Onderzoeken in 2021 zijn ook genoemd in het rapport “Kwetsbaar door software” (16 december 2021) van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, met als een van de hoofdconclusies: “Alle door de Onderzoeksraad onderzochte voorvallen laten zien dat (vrijwillige) beveiligingsonderzoekers een cruciale rol spelen in de incidentbestrijding”.

DIVD vindt hierin de bevestiging dat het streven van DIVD om belangeloos de digitale wereld te beveiligen en te verbeteren noodzakelijk is.

Overzicht vergaderingen in 2022

De Bestuursvergaderingen in 2022 vonden plaats op:

8 april, 9 mei, 9 juni, 9 juli 26 augustus, 30 september, 28 oktober, 2 en 27 december 2022.

Verbonden partijen: DIVD.fund, CSIRT.global, DIVD.Academy, DIVD Charity

Secretariaat en behuizing

Het secretariaat is met ingang van 1 januari 2022 ondergebracht bij LunaVia in Den Haag.

Begroting 2023

De begroting 2022 is als gevolg van ontwikkeling en opstart van DIVD gedurende het jaar 2022 aangepast. Tijdens de vergadering in december 2022 heeft het bestuur de laatste aangepaste versie goedgekeurd en tevens ingestemd met de begroting van 2023.

	Begroting 2023	Begroting 2022
	€	€
B a t e n		
Eigen evenementen, lezingen en donaties	40.000	6.000
Subsidies en bijdragen	266.000	457.934
Rente	-	-
Totale baten	306.000	463.934

L a s t e n

HRM, inhuur e.a. inzake vrijwilligers	192.000	353.140
Evenementen en PR	22.000	16.500
Bureukosten	16.520	2.000
Overige (advies)kosten	5.000	40.500
Internet, Hard- en Software	46.480	33.900
Totale lasten	282.000	446.040
Resultaat	24.000	17.894

Den Haag, 28 april 2023

C. van 't Hof, directeur

S. Algoe, penningmeester

2. BALANS PER 31 DECEMBER 2022
 (voor bestemming resultaat)

	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
A c t i v a		
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	(5.1)	43.216
Liquide middelen	(5.2)	102.785
	<hr/>	<hr/>
	146.001	64.952
	<hr/>	<hr/>
P a s s i v a		
Eigen vermogen	(5.3)	11.906
Onverdeeld resultaat boekjaar	(4.401)	19.233
	<hr/>	<hr/>
	7.505	11.906
Reserves	50.746	53.000
Bestemmingsfondsen	24.500	0
	<hr/>	<hr/>
	82.751	64.906
Kortlopende schulden en overlopende passiva	(5.4)	63.250
	<hr/>	<hr/>
	146.001	64.952
	<hr/>	<hr/>

3. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Resultaat 2022	Begroting herzien dec. 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
B a t e n			
Eigen evenementen, lezingen en donaties	(6.1)	37.499	6.000
Subsidies en bijdragen	(6.2)	430.000	457.934
Totale baten		467.499	463.934
		-----	114.598
L a s t e n			
HRM, inhoud e.a. inzake vrijwilligers	(6.3)	407.115	353.140
Evenementen en PR	(6.4)	18.689	16.500
Bureaukosten	(6.5)	2.739	2.000
Overige (advies)kosten	(6.6)	19.335	40.500
Internet, Hard- en Software	(6.7)	1.776	33.900
Totale lasten		449.654	446.040
		-----	42.365
Resultaat		17.845	17.894
		=====	72.233
B e s t e m m i n g r e s u l t a a t			
Exploitatieresultaat		17.845	17.894
Dotatie/onttrekking bestemmingsreserves	2.254	-	(53.000)
Dotatie/onttrekking bestemmingsfondsen	(24.500)	-	-
Onttrekking Vrijbesteedbaar eigen vermogen	(4.401)	17.894	19.233
	=====	=====	=====

4. TOELICHTING ALGEMEEN

Algemeen

De jaarrekening 2022 is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn voor kleine organisaties zonder winststreven (RJk C1).

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Tenzij anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De debiteuren en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Reserves en Fondsen

Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Bestemmingsfondsen zijn reserveringen waarbij door een derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De aard van het bestemmingsfonds wordt later toegelicht.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen gemaartiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen van Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen donaties en subsidies over het boekjaar enerzijds en de bedrijfskosten anderzijds. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Venootschapsbelasting

DIVD is niet venootschapsbelasting plichtig vanaf 2022. Indien de situatie wijzigt dient DIVD weer aangifte venootschapsbelasting te gaan doen.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de DIVD zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

SPECIFICATIE VAN POSTEN VAN DE BALANS

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
5.1 Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	22.420	-
Overige overlopende activa	20.796	14.784
	<hr/> 43.216	<hr/> 14.784
Debiteuren		
Vorderingen	22.420	-
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	<hr/> 22.420	<hr/> -
5.2 Liquide middelen		
Triodos, rekening-courant	88.640	168
Triodos, spaarrekening	-	50.000
PayPal account	14.145	-
	<hr/> 102.785	<hr/> 50.168

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
5.3 Eigen Vermogen		
Stand per 1 januari	(8.033)	(18.327)
resultaat voorgaand boekjaar	19.233	11.706
Stand per 31 december	11.906	(8.033)
	-----	-----
Onverdeeld resultaat boekjaar	(4.401)	19.233
	-----	-----
	7.505	11.906
	=====	=====
Bestemmingsreserves	50.746	53.000
Bestemmingsfondsen	24.500	-
Stand per 31 december	75.246	53.000
	=====	=====
Bestemmingsreserve Stichting CSIRT.global		
Stand per 1 januari boekjaar	39.000	-
Aanwending boekjaar	23.000	-
Vrijval	-	-
Dotatie	-	39.000
Stand per 31 december	16.000	39.000
	=====	=====
Betreft een bestemmingsreserve oprichting van de stichting en financiering van project van deze stichting.		
Bestemmingsreserve Stichting DIVD.fund		
Stand per 1 januari boekjaar	7.000	-
Aanwending boekjaar	5.883	-
Vrijval	-	-
Dotatie	-	7.000
Stand per 31 december	1.117	7.000
	=====	=====
Betreft een bestemmingsreserve inzake de oprichting van de stichting.		

Bestemmingsreserve Stichting DIVD Academy

Stand per 1 januari boekjaar	7.000	-
Aanwending boekjaar	7.000	-
Vrijval	-	-
Dotatie	-	7.000
Stand per 31 december	0	7.000
=====	=====	=====

Betreft een bestemmingsreserve inzake de oprichting van de stichting.

Bestemmingsreserve VM Ware

Stand per 1 januari boekjaar	-	-
Aanwending boekjaar	-	-
Vrijval	-	-
Dotatie	33.629	-
Stand per 31 december	33.629	-
=====	=====	=====

Betreft een bestemmingsreserve inzake de aanschaf van hardware.

Bestemmingsfondsen Adessium

Stand per 1 januari boekjaar	-	-
Aanwending boekjaar	-	-
Vrijval	-	-
Dotatie	12.500	-
Stand per 31 december	12.500	-
=====	=====	=====

Betreft een bestemmingsfonds inzake adviestraject gericht op de professionalisering van de organisatie.

Bestemmingsfondsen Lime Light

Stand per 1 januari boekjaar	-	-
Aanwending boekjaar	-	-
Vrijval	-	-
Dotatie	12.000	-
Stand per 31 december	12.000	-
=====	=====	=====

Betreft een bestemmingsfonds inzake adviestraject gericht op de professionalisering van de organisatie.

Totaal Eigen Vermogen

82.751 **64.906**

Het eigen vermogen is vrij besteedbaar voor zover niet opgenomen in reservering of bestemmingsfonds.

5.4 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Crediteuren	10.320	-
Accountantskosten	8.000	-
Nog te betalen kosten 2022	5.876	46
Belastingdienst	39.054	
	<hr/>	<hr/>
	63.250	46
	<hr/>	<hr/>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

DIVD heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met LunaVia. Onder de dienstverlening vallen het verlenen van secretariële en financiële administratieve ondersteuning nodig voor een efficiënte uitvoering van de door DIVD te verrichten taken en het ter beschikking stellen van huisvesting en kantoorfaciliteiten, waaronder het gebruik van vergaderzalen, receptie en telefonist.

Op basis van deze overeenkomst is voor heel 2022 voor personele ondersteuning en huisvesting een bedrag van € 30.737 berekend.

Stichting Addesum heeft een totale donatie van € 300.000 toegezegd op 1 september 2022. Hiervan is € 287.500 bestemd voor core support en € 12.500 bestemd voor een adviestraject gericht op de professionalisering van de organisatie. De looptijd van het project is 1 april 2022 tot en met 31 maart 2025. De donatie wordt in delen betaalbaar gesteld. In de staat van baten en lasten is een bedrag van € 100.000 reeds verantwoord.

Stichting Limelight Foundation heeft een totale donatie van € 300.000 toegezegd op 20 juni 2022. Hiervan is € 288.000 zonder specifieke bestemming en € 12.000 bestemd voor een adviestraject gericht op de professionalisering van de organisatie. De looptijd van het project is 1 april 2022 tot en met 31 maart 2025. De donatie wordt in delen betaalbaar gesteld. In de staat van baten en lasten is een bedrag van € 108.000 reeds verantwoord.

SPECIFICATIE VAN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Resultaat 2022	Begroting herzien dec. 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
B a t e n			
6.1 Eigen evenementen, lezingen en donaties			
Eigen evenementen	7.260	6.000	-
Lezingen	-	-	4.735
Donaties	30.239	-	109.863
	37.499	6.000	114.598

6.2 Subsidies en bijdragen

DTC (2022)	192.000	-	-
Adessium (2022-2023)	87.500	-	-
Adessium (2022-2023)	12.500	-	-
Lime Light (2022-2023)	96.000	-	-
Lime Light (2022-2023)	12.000	-	-
NSM (2022)	20.000	-	-
ESET (2022)	10.000	-	-
	430.000	457.937	-

L a s t e n**6.3 HRM, inhuur e.a. inzake vrijwilligers**

Inhuur derden	361.531	304.000	-
Opleidingen en Trainingen	450	-	-
Overige personeelskosten	339	-	-
Secretariaat/administratieve ondersteuning	30.737	33.320	9.200
Coaching HRM en bestuur	842	2.914	-
Trainingen	906	906	
Vrijwilligersvergoedingen e.a.	12.310	12.000	2.000
	407.115	353.140	11.200

	Resultaat 2022	Begroting herzien dec. 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
6.4 Evenementen en PR			
DIVD Merchandise	5.307	4.500	-
Evenementen bezoek	2.467	2.000	-
Evenementen eigen	10.144	10.000	-
PR en communicatie	771	-	-
	18.689	16.500	-
6.5 Bureaukosten			
Kantoorbenodigheden	224	-	4.866
Porti	79	-	-
Contributies en abonnementen	2.418	-	-
Overige bureaukosten	18	2.000	69
	2.739	2.000	4.935
6.6 Internet, Hard- en Software			
Internet/website	1.776	-	3.938
Hardware (chromebooks)	-	700	-
Software licensie Operations	-	1.200	326
Bug Bounty Programm	-	32.000	-
	1.776	33.900	4.264
6.7 Overige (advies)kosten			
Verzekeringen	1.958	5.000	2.029
Juridische advieskosten	-	-	18.305
Accountantskosten (advising)	5.682	4.000	-
Accountantskosten (jaarverslag)	8.000	8.000	-
Reis en verblijfskosten	189	-	-
Vergaderkosten	809	-	-
Representatiekosten	1.397	2.000	1.065
Bankkosten	1.300	500	566
Afwikkeling onderliggende Stichtingen	-	21.000	-
	19.335	40.500	21.965

5. OVERIGE TOELICHTING

Voorstel tot resultaatbestemming 2022

Het boekjaar 2022 sluit met een nadelig saldo van € 4.401 en is in de balans per 31 december 2022 afzonderlijk opgenomen. Voorgesteld wordt om van het nadelig saldo ten laste van het eigen vermogen te brengen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn vragen ontvangen van de belastingdienst inzake de aangifte omzetbelasting over het 4^e kwartaal 2022. Op het moment van samenstellen is er nog geen definitief besluit ontvangen van de belastingdienst.

6. CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Voor de controleverklaring zie de volgende pagina's.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en raad van toezicht van Stichting Dutch Institute for Vulnerability Disclosure

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Dutch Institute for Vulnerability Disclosure te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Dutch Institute for Vulnerability Disclosure per 31 december 2022 en van de staat van Baten en Lasten over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 "kleine organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022 sluitend met een balanstotaal van € 146.011,-- en een Eigen Vermogen van € 82.751,;
2. de staat van baten en lasten over 2022 sluitend met een negatief exploitatie saldo van € 4.401; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Dutch Institute for Vulnerability Disclosure zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Ter vergelijking opgenomen informatie niet gecontroleerd

Op de jaarrekening over 2021 is geen accountantscontrole toegepast. Derhalve zijn de ter vergelijking opgenomen bedragen in de winst- en verliesrekening en de daaraan gerelateerde toelichtingen, evenals de ter vergelijking opgenomen bedragen in de mutatieoverzichten niet gecontroleerd.

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag 2022;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 “kleine organisaties zonder winststreven” en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 “kleine organisaties zonder winststreven”.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 “kleine organisaties zonder winststreven”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïtsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlesstandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 28 april 2023

Top en Co., Accountants en Belastingadviseurs

R. van Zandvliet MSc RA